

גליון 11, 16 במרס 2011

תופיק טובי, מנהיג מק"י, איננו

מופת של נאמנות לעקרונות השלום, הצדק והאחוה היהודית-ערבית.

מק"י אבלה על מות החבר והמנהיג תופיק טובי

מוחמד נפאע, המזכיר הכללי, פרסם ב-12.3 הודעת אבל בשם הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית. בהודעה נאמר:

תופיק טובי היה מופת של נאמנות לאידיאולוגיה האינטרנציונליסטית המהפכנית הן בפעילותו רבת השנים במפלגה הקומוניסטית הישראלית והן בתרומתו לתנועה הקומוניסטית הבינלאומית ולמועצת השלום העולמית. היה מנהיג בעל שם בקרב העם הפלסטיני בישראל, בשטחים הכבושים ובפזורה.

הוא הותיר טביעות אצבע ייחודיות בעמידתו ובאומץ לבו במבחנים פוליטיים קשים. היה אדם ללא חת, שדבק בעקרונות השלום הצודק ונאבק בעקשנות נגד הכיבוש, הדיכוי, הנישול והניצול.

בשנת 1956 שבר את קשר השתיקה הממשלתי סביב הטבח שביצעו אנשי משמר הגבול בכפר קאסם, ויחד עם עמיתו, מאיר וילנר, חשף את פרטיו והביאם לידיעת הציבור במכתב גלוי.

היה חבר כנסת מהכנסת הראשונה (1949) ועד לכנסת ה-12 (1990), וזכה להוקרה ציבורית רבה על הצטיינותו בפעילותו הפרלמנטרית.

הוא חניך דורות של קומוניסטים ברוח של הבנה רעיונית עמוקה, של אחווה יהודית-ערבית, של נאמנות לעקרונות, של הקרבה אישית ושל צניעות אישית. נמנה עם מקימי העיתון הקומוניסטי "אל אתיחאד", היה עורכו הראשי והאחראי לו במשך עשרות שנים.

נעימות דיבורו, נכונותו להקשיב, היותו איש שיח, הגינותו ורוחבו לבו פתחו לפניו דלתות. לא רק חבריו לדרך ושוחרי השלום והידידות בין העמים, אלא גם יריבים הקשיבו רוב קשב לדבריו. אישיותו, עמדותיו ודרכו של תופיק טובי יישארו עמנו לדורי דורות.

תופיק טובי, שהנהיג את המפלגה הקומוניסטית הישראלית במשך עשרות שנים, המנהיג המוכר של המיעוט הלאומי הערבי בישראל, חבר כנסת במשך 41 שנה, מת ב-12.3 לאחר מחלה קשה והוא בן 89. ארונו הוצב ב-13.3 בבית הספר האורתודוקסי בחיפה, ורבים חלפו על פניו. הלווייתו התקיימה בבית העלמין האורתודוקסי בחיפה.

תופיק טובי נולד בחיפה בשנת 1922. בשנת 1940 הצטרף למפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית. בשנת 1943 נמנה עם מייסדי הליגה לשחרור לאומי, אשר ב-1948 שבה והתאחדה עם המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

ב-70 שנות חברותו במפלגה הקומוניסטית, מילא בה תפקידים בכירים: חבר הלשכה הפוליטית, מרכז המזכירות והמזכיר הכללי. כן היה מראשי חד"ש וועד השלום הישראלי.

היה חבר כנסת במשך 41 שנה ברציפות, תחילה בסיעת מק"י ובהמשך – בסיעת חד"ש, והטביע את חותמו על הפרלמנטריזם הישראלי בהתהוותו.

בדברי פרידה שנשא בוועידה ה-22 של מק"י (1993), אמר, בין היתר:

"תרמתי למפלגה בכל כוחי... הבאתי את דבר המפלגה כחבר בתוכה ובמוסדותיה ללא הפסקה. כקומוניסט שירתתי את הציבור, ועבודתי זו מילאה את לבי שמחה וגאווה... עשיתי כל שביכולתי, כדי שפעילותי תהיה חיובית ותתרום למערכה למען הסוציאליזם, למען האחדות היהודית-ערבית ולטובת שני העמים".

תנועת חד"ש מצטערת צער רב על לכתו מאיתנו של

תופיק טובי

מנהיג דגול של מק"י וחד"ש, ח"כ לשעבר, איש רב פעלים, שהקדיש את חייו למאבק למען שלום ושוויון, לצדק חברתי ולאחוות עמים

הנזק החמור שבהפרטת מערכת בריאות התלמיד

האסון של הפרטת שירותי בריאות התלמיד כבר נידון בכנסת לא אחת. בכנסת הקודמת נקטע מהלך החקיקה של החוק לביטול ההפרטה של השירות החשוב הזה בשל הקדמת הבחירות. ח"כ **דב חנין** (חד"ש), מיוזמי הצעת החוק הזאת, שב והעלה את הנושא לדיון במליאה (7.3). חנין ציין, כי הפרטת שירותי בריאות התלמיד חמורה ומסוכנת לא פחות מהפרטת בתי-סוהר. הוא הביע תקווה, כי כמו שבית המשפט העליון פסל את הפרטת בתי-סוהר, בסופו של דבר בית המשפט העליון יפסול גם את ההפרטה הזאת. חנין הדגיש את חשיבות נוכחותה ומעורבותה של אחות בבית הספר: האחיות, אמר, הייתה הכותל המערבי של כל הילדים, לא רק למצוקות בריאותיות אלא גם למצוקות חברתיות ולהתמודדות עם קשיים. אחות בית הספר הייתה התחנה הראשונה להתמודד עם זה. אך בשל ההפרטה, אין יותר אחיות בבתי הספר.

במכרז, שהוצא במסגרת ההפרטה, זכתה חברת נטל"י. והנה בימים אלה נודע, כי אחיות ששלחה חברת נטל"י לחסן ילדים בכתה ח', ציידו אותן בחיסונים המתאימים לכתה א'. זו רק דוגמא אחת למה שקורה, כאשר את השירות מפעילה חברה, הפועלת משיקולים כלכליים: ילדים נפגעים והחברה נפגעת. לכן, הדגיש חנין, חייבים להחזיר את המערכת החשובה הזאת לידיים ציבוריות, לניהול בידי המדינה.

להיענות לתביעות העובדים הסוציאליים

בדיון על שביתת העובדים הסוציאליים (9.3), ציין ח"כ **מוחמד ברכה** (חד"ש), כי הגיש הצעה דחופה לדיון בנושא שבוע קודם לכן, אך לצערנו, הצעתו לא אושרה.

ברכה ציין, כי מצבם של העובדים הסוציאליים אינו מתיישב עם עקרונות הצדק הבסיסיים: מזה 17 שנים לא נחתם עמם הסכם קיבוצי; אין צו הרחבה המחיל את ההסכם על העובדים הסוציאליים בעמותות; משכורות של רבים מהם נופלות אפילו משכר המינימום; עובדות סוציאליות נאלצות לעבוד שתי משרות על מנת להתקיים.

ברכה תבע מהממשלה לסיים את הסכסוך בדרך של הענות לשתי הדרישות העיקריות: העלאת שכר של 30% והכללת כל העובדים הסוציאליים במסגרת ההסכם הקיבוצי.

זרוע הורסת, זרוע מכה

בדיון על הצעת אי-אמון בממשלה (7.3), הוקיע ח"כ מוחמד ברכה את התנהגותה האלימה של המשטרה באל-עראקיב, בלוד ובמקומות אחרים. המשטרה, אמר, אינה צריכה למלא תפקיד של התקפה על ציבור אומלל, שמחריבים את בתיו. בהריסת הבתים בלוד, השוטרים רעולי הפנים שברו יד לאישה ופגעו ברגלו של תלמיד. אותו מחזה חוזר על עצמו מדי כמה ימים באל-עראקיב – הכפר שהרסו אותו כבר יותר מ-20 פעם. המשטרה, התריע ברכה, מפעילה שתי זרועות אכזריות וברוטליות: זרוע אחת הורסת בית, והזרוע האחרת מכה באנשים שביתם נהרס.

שוטרים רעולי פנים

ח"כ **עפו אגבריה** (חד"ש) מחה בדיון בכנסת (9.3) על ה"אופנה" של השתתפות שוטרים רעולי פנים בפיוזור הפגנות

בשייח' ג'ראח, באום אל-פחם ובמקומות אחרים. המשמעות המעשית של היות השוטר רעול פנים היא, שאין כל אפשרות לזהותו, אפילו כאשר הוא מצולם תוקף מפגין או גורר מפגינה באלימות.

יצחק אהרונוביץ', השר לביטחון פנים, הסתייג משיגורם של שוטרים רעולי פנים לפיוזור הפגנות, אך לא התחייב שתופעה כזאת לא תישנה.

בית המחוקקים

העלאת גיל הנישואין

ח"כ דב חנין העלה (9.3) לדיון את הצעת החוק שיזם בדבר העלאת גיל הנישואין מ-17 ל-18. בנמקו את הצעת החוק ציין חנין, כי הצעת החוק נועדה למנוע נישואי קטינים. ההצעה הוכנה על-ידי המועצה לשלום הילד, ועניינה הגנה על ילדים, על קטינים ועל קטינות, ועל נשים. בקולות הקואליציה, ההצעה הוסרה מעל סדר היום.

בגלל המחאה: נדחה גירוש הילדים

שר הפנים, אלי ישי, הנחה בשבוע שעבר את רשות האוכלוסין וההגירה לדחות "במספר חודשים" את יישום החלטת הממשלה בדבר גירוש ילדי העובדים הזרים, הלומדים בבתי הספר ובגנים העירוניים, ומשפחותיהם. בארגוני הסיוע מציינים, כי ההחלטה היא נסיגה זמנית של שר הפנים נוכח המחאה שקמה נגד הגירוש, ובשל שביתת העובדים הסוציאליים, שעוד בטרם שביתה אמרו, שאין בכוונתם לקחת חלק בגירוש.

פיגוע דמים בהתנחלות איתמר

בליל שבת, 11.3, נרצחו בפיגוע דמים מחריד בהתנחלות איתמר אהוד ורות פוגל וילדיהם יואב, אלעד והדס. רצח האזרחים, שאין לו שום הצדקה, אירע למרות שההתנחלות מוקפת בגדר ביטחון.

למחרת הפיגוע, פשטו מתנחלים על כפרים פלסטיניים וזרעו בהם הרס, מבלי שהצבא מנע זאת מהם.

אלפים נהרגו באסון טבע ביפן

רעידת אדמה בעוצמה הגבוהה ביותר שנמדדה אי-פעם – 8.9 בסולם ריכטר, פקדה את יפן ב-12.3. בעקבותיה ועזעו את איי יפן עוד 80 רעשי משנה חזקים. מוקד הרעש היה באוקיאנוס השקט, 125 ק"מ מהחוף המזרחי, אך הוא הורגש באזורים נרחבים באיים הצפוניים של יפן.

הרעש הכבד גרם גלי צונאמי בגובה של כ-10 מטרים, אשר סחפו עיירות שלמות, בתים מכוניות, רכבות, ספינות, והרסו תשתיות תחבורה, חשמל ותקשורת. גלי הצונאמי הגיעו בעוצמה אדירה עד ל-10 ק"מ בעומק היבשה. במקומות רבים פרצו שריפות. מעריכים, כי אלפים נהרגו מפגיעת גלי הצונאמי.

למרות שיפן מורגלת ברעשי אדמה ואוכלוסייתה הוכנה לקראתם, בשל עוצמת הרעש וגלי הצונאמי, הפגיעות בנפש וברכוש קשות ביותר. לכך יש להוסיף, את התלות הרבה של יפן בסחר החוץ, שנפגע קשות בשל הפגיעה בנמלי הים והאוויר. לכן נאלצת יפן להתמודד מייד עם הצורך לחדש את הספקת המזון והמים וכן אספקת החשמל לאזורים רחבים, וזאת עוד לפני השיקום של המבנים והתשתיות.

הרעש גרם לאי המרכזי ביפן לזוז ממקומו למרחק של 2.4 מטרים, וכן הזיז את ציר כדור הארץ ב-10 ס"מ.

ממאבק העו"סים לשביתה כללית

מאת אפרים דויד

בסקר שערך ד"ר רוני קאופמן בקרב בוגרי תואר ראשון בעבודה סוציאלית באוניברסיטת בן גוריון נמצא, כי שלושה רבעים (75%), מבין המשיבים, מצאו תעסוקה בעמותות ובחברות עסקיות. סקר קודם, שנערך בקרב עובדים סוציאליים המועסקים בעמותות ובשירותי רווחה מופרטים מצא, כי 38% מעובדי העמותות לא קיבלו קרן השתלמות; 37% לא קיבלו ימי הבראה; 58% לא קיבלו ימי השתלמות. הם מוגדרים כ"עובדים שקופים ומופרטים".

רובם של המשיבים עובדים במקומות עבודה קטנים (79%) ואינם זוכים להגנת ועד עובדים. רק מחציתם חברים באגוד העובדים הסוציאליים. בראיונות שנערכו, רבים מהעובדים דווחו על כך, שהם חוששים לסגור על עצמם, פן יפוטרו לאלתר.

המפתח להצלחת השביתה

כדרכה, ההסתדרות עוסקת ב"פישור" וב"גישור", ולא דווקא בתפקידה המרכזי: לקדם את המאבק המעמדי. הדרישות של איגוד העובדים הסוציאליים, שהן במרכז המאבק, אינן עולות בקנה אחד עם מדיניות ההסתדרות: האיגוד תובע אחדות מעמדית ותוספות שכר ריאליות. כך, שהצלחת השביתה (או כישלונה) טומנת בחובה הקשרים פוליטיים ומעמדיים רחבים יותר מססכון עבודה רגיל. יש השואלים "אם ההסתדרות לא תומכת בדרישות אלה, מדוע היא חלק מן המאבק?" והתשובה היא פשוטה: זהו הלחץ מלמטה. לחצם של הפעילים מן השורה, הוא המכתיב את הקצב, ולא דווקא היו"ר עיני, המסתובב בחור"ל.

אין לשכוח, כי במסגרת איגוד העובדים הסוציאליים קמה בשנים האחרונות רשימה של צעירים, הפעילים עד מאוד, רשימת "עתידנו". יחד עם "עו"סים שינויים", הפועלת בקרב הסטודנטים לעבודה סוציאלית באוניברסיטאות והמכללות, הן גורם מזרז של המאבק, ואף קובע את הרחבתו והעמקתו. פעילות ופעילים אלה בלטו בהפגנות האחרונות, שנערכו ברחבי הארץ, במטות השביתה, ואף בשביתה דה-פקטו, שפרצה בחוגים לעבודה סוציאלית במוסדות להשכלה גבוהה ברחבי הארץ בתמיכה בשובתים.

כאמור, השביתה טרם הסתיימה. כדי שהיא תסתיים במהרה ובהצלחה, יש צורך לגייס את כלל העובדים, את כל המטופלים בשירותי הרווחה ואת הסטודנטים, למחאה המונית וברחובות. איגודים שונים, כגון ההסתדרות הרפואית וההסתדרות המהנדסים, כבר הביעו תמיכה בשובתים. גם ארגוני הסגל הזוטר באוניברסיטאות והתאחדות הסטודנטים מוכנים להתגייס. השלטון המקומי מתכנן גם הוא שביתה השבוע בתמיכה בשובתים. רק ההסתדרות נותרה ללא מענה מול הזעקה העולה מן השטח.

בכותרת הראשית בפתח הגיליון הקודם של "זו הדרך" (9.3) נכתב: "ייענו מייד תביעות העו"סים!". מאז פרסום הגיליון הושגו כמה הישגים: הממשלה קיבלה את עקרונות הכללת כלל העובדים הסוציאליים במסגרת תוספות השכר; נערכו הפגנות המוניות ולוחמניות מקרית שמונה בצפון ועד לבאר-שבע בדרום – דרך תל-אביב, חיפה, ירושלים וסחנין; וקיימת תמיכה עממית גורפת בשובתים. נותרה רק ההתגייסות ההמונית של תומכי השביתה.

ניצחונם של העובדים הסוציאליים יהיה ניצחונם של כלל העובדים בישראל. מזה פוחדת ממשלת ההון שבשלטון. למרבה הצער, זהו גם הפחד של ראשי ההסתדרות.

בעת כתיבת שורות אלה, שביתה העובדים הסוציאליים נכנסה לשבוע השני. איגוד העובדים הסוציאליים מתעקש (ובצדק!), על החלת ההסכם הקיבוצי על כלל המועסקים במקצוע ועל תוספות שכר משמעותיות. דרישות אלה מנוגדות בתכלית למדיניות הניאו-ליברלית של ממשלת הימין. זו הממשלה, שגייסה את שר הרווחה ה"חברתי" בחצי משרה משה כחלון (ליכוד), אשר קרא מעל בימת הכנסת להפסיק את השביתה; ואת סגן שר האוצר "החברתי" יצחק כהן (ש"ס), המצדיק כל פגיעה ברווחה ובעובדים בה.

כפי שכתב העיתונאי חיים ברעם (11.3) במקומום היורשלימי "כל העיר", בהתייחסו לשביתה העו"סים:

"המדיניות הכלכלית חברתית בישראל מושתתת על שכר נמוך, בעיקר במגזר הציבורי, על ריסון התארגנות העובדים, על הסתה נגד השכירים, על מיסוי נמוך להון ועל העברת נכסי המדינה לידיים פרטיות, בעיקר זרות או בשותפות עם זרים. התמיכה בהפרטות על חשבון הציבור ובעיקר על חשבון השכירים הייתה משותפת לרוב המפלגות, ואפילו יוסי ביילין 'השמאלי', שעמד בראש מרצ, תמך בהן בהתלהבות. בהדרגה קעקעה המדינה, אחרי שמיסדה את שיתוף הפעולה ההדוק בין בעלי ההון הגדול לבין השלטון באמצעות משרד האוצר, את הבסיס הארגוני והפוליטי של מעמד השכירים, הצליחה במדיניות 'הפרד ומשול' בין מקבלי המשכורות הגבוהות לבין הרוב, הזוכה לשכר עלוב, וכך ניצחה בהתנהלות שלה נגד מאבקי העובדים".

ועוד הוסיף ברעם:

"ההסתדרות הסתפקה בדרך כלל בהישגים צנועים שלא שינו את המגמה הניאו-ליברלית ולא את הבסיס המעמדי שעליו מתנהלת הכלכלה... אם יו"ר ההסתדרות עופר עיני נוסע לו לארצות הברית ומפקיר את העובדים הסוציאליים השובתים, הוא משדר בכך את אדישותו לגורלם. בצעד שלו מגולמת גם משמעות סמלית: עסקן התומך בסדר הכלכלי-חברתי הקיים ורק עומד על שיפורים קוסמטיים ידועים, לא יכול להנהיג מהפכה חברתית, ואפילו לא שביתה או מחאה ראויות לשמן".

עובדים שקופים ומופרטים

התעקשות האיגוד להחיל את ההסכם הקיבוצי על כל העובדים הסוציאליים אינה מקרית. כתוצאה ממדיניות הממשלה, הגורסת שכר נמוך והפרטה, מעריכים, כי מספרם של המועסקים בעמותות ובחברות עסקיות, הפועלות בתחום הרווחה, הוא כ-6 אלפים - יותר משליש מכלל העובדים הסוציאליים. מספרם המדויק אינו ידוע, כיוון שרובם אינם מאורגנים במסגרת האגוד. הם עובדים בשירותי רווחה שהופרטו, מועסקים ישירות בידי העמותות וחברות עסקיות, וישנם העובדים ברשויות המדינה או ברשויות המקומיות, אך מועסקים באופן עקיף בידי עמותות, שמתפקדות כחברות כוח אדם לכל דבר ועניין.

יוזמת ארה"ב ל"אזור אסור ב טיסה" בלוב

עו"ד גוגה, דובר האופוזיציה: "אנו מתנגדים לכל התערבות זרה".

מאת פיליס בניס

זוה רק החלק הצבאי של העניין, ורק ההתחלה.

תוצאות אפשריות

להכרזה על אזור אסור בטיסה, כמו לכל פעולת מלחמה, יש תוצאות. רוב תושבי לוב, כך ניתן להתרשם, מתנגדים למשטר הקיים ומתגייסים להלחם כדי להפילו. למרות שהתנאים בלוב שונים ושפיכות הדמים רבה יותר, המרד הוא חלק מההתהליך הדמוקרטי המהפכני, המתחולל עכשיו בעולם הערבי.

המתקוממים, ברובם, חוששים, שהתערבות צבאית תאושש את טענות הכוזב של קדאפי, לפיהן זרים נושאים באחריות להתקוממות. מעבר לכך, קיימת השאיפה של התנועות הדמוקרטיות במזרח-התיכון להכיר בהם כתנועות אותנטיות, מקומיות, עצמאיות, המגייסות כוחות נגד דיקטטורים, שבמשך שנים נהנו מחסות ארה"ב והמערב.

ישנן קריאות עממיות לסיוע בינלאומי בדרכים כמו הקפאת נכסים בבנקים ופנייה לבית הדין הפלילי הבינלאומי לשפוט את בכירי המשטר הלוּבִי. ואף שארה"ב מתנגדת לבית דין זה, כאשר הוא דן בבכירים ישראלים או כאשר ירצה לדרון בבכירים אמריקאיים, ייתכן שבמקרה של לוב גם ארה"ב לא תתנגד.

בכל מקרה, מכיוון לוב לא נשמעת קריאה עממית להתערבות צבאית. **עבד אל חפיז גוגה**, משפטן בתחום זכויות האדם ודובר של האופוזיציה, הבהיר חד-משמעית: "אנו מתנגדים לכל התערבות זרה... המהפכה הזאת תושלם בידי עמנו". הגנרל הלוּבִי **אחמד גטרוני**, שערך מצבא קדאפי ונמנה עם מנהיגי האופוזיציה, הפציר בארה"ב "שתדאג לעמה שלה, שכן אנו מסוגלים לדאוג לעמנו".

ואכן, אם ממשל אובאמה כה מודאג מהפצצת אזרחים, מן הראוי שיחזיר את מבטו לאפגניסטן, שם נורו למוות ממסוק חשונה ילדים אפגנים בני 7 עד 14, במהלך התקפה אווירית על מחוז קונאר ב-1 במרס השנה.

וגם בארה"ב עצמה: תושבי מדינת ויסקונסין, המתמודדים עם גרעון בתקציב בסכום של 1.8 מיליארד דולר, ישלמו השנה, במסים, סכום של 1.7 מיליארד דולר כחלקם במימון המלחמה הנמשכת באפגניסטן.

התנגדות בעולם

מדינות רבות כבר הביעו התנגדות לכל פעולה צבאית בלוב. ההחלטה פה אחד של מועצת הביטחון מ-27 בפברואר, שגינתה את האלימות בלוב והחליטה על סנקציות על משטר קדאפי, נשענה על סעיף 41 באמנת האו"ם, העוסק בצעדים שאינם כוללים כוחות צבא. רוסיה הודיעה, שהיא מתנגדת לצעדים בלתי יעילים כלפי לוב, וזו גם עמדת סין, הודו, ברזיל, דרום-אפריקה.

אשר לממשל אובאמה, גם הוא טרם החליט. בכיר בממשל, שהתראיין בעילום שם, אמר ליומון "ניו-יורק טיימס": "ישנו פיתוי גדול לקום ולומר 'אנו נעזור לכם

(המשך בעמוד 5)

דיקטטור נצור ומבודד בלוב הורג בכני עמו. מטוסי קרב תקפו אזרחים, אף שעיקר האלימות מתרחשת בהתקפות על פני הקרקע. המועצה הלאומית הזמנית של האופוזיציה הלוּבִית דנה בישיבה בבנגאזי בשאלה, האם עליה לבקש מהקהילה הבינלאומית, מהאו"ם או מנאט"ו, סיוע צבאי שתחילתו – הכרזה על לוב כאזור אסור בטיסה. הליגה הערבית הכריזה, כי גם היא שוקלת יצירת אזור כזה, אולי במסגרת הארגון לאחדות אפריקה.

במקביל, כוחות רבי השפעה בארצות-הברית, בממסד ומחוצה לו, כולל ניאו-שמרנים מחרחרי מלחמה וליברלים התומכים בהתערבות, ואפילו מתנגדי מלחמה בקונגרס, קוראים לממשל אובאמה להכריז על אזור אסור לטיסה בלוב, כדי להגן על אזרחים.

באופן אירוני, היה זה לא אחר מאשר שר ההגנה **רוברט גייטס** שהתריע, שיצירת אזור אסור בטיסה "תחילתה בהתקפה על לוב". במילים אחרות: זו תהיה הכרזה מלחמה, בעוד שהמזרח-התיכון אינו זקוק למלחמה אמריקאית נוספת.

מעט היסטוריה

בשנת 1986, בעקבות פעולת טרור באירופה, שקאדפי נתפס כאחראי לה, ביצעה ארה"ב התקפה אווירית על "יעדים צבאיים ראשיים" בטרפולי ובבנגאזי – אותו סוג התקפה, שתקדים את ההכרזה על אזור אסור בטיסה. אך הטילים פגעו בפרבר מאוכלס בצפיפות של טרפולי, ולפחות מאה בני אדם נהרגו, כולל בתו בת השלוש של קדאפי.

הלובים זוכרים זאת.

בשנת 1991, לאחר סיום מלחמת המפרץ, דיקטטור ערבי נצור ומובס השמיע איומים, וארה"ב החליטה לשוב ולהתערב "מסיבות הומניטאריות". ארה"ב ובריטניה הכריזו אז באופן חד-צדדי על אזורים אסורים בטיסה בצפון עירק ובדרומה. (ארה"ב ובריטניה רימו, כאשר טענו, כי ההכרזה הייתה של האו"ם.) במהלך 12 השנים, שבהן היו קיימים האזורים האסורים בטיסה, מאות אזרחים נהרגו בפצצות, שהטילו כוחות ארה"ב ובריטניה.

העירקים זוכרים זאת, וכך גם הלובים.

נדמיין התקפה על לוב, המקדימה את ההכרזה על אזור אסור בטיסה, ואשר נועדה לחסל את הנשק נגד מטוסים, העלול לסכן את מטוסי ארה"ב, שיכפו את איסור הטיסה. האם פירוש הדבר, שהם יחסלו גם את הנשק נגד מטוסים, הנמצא בידי האופוזיציה, אליה הצטרפו עריקים מצבא לוב? מה יהיו התוצאות של צעד כזה?

ומה אם המטוסים של ארה"ב שוב יטעו, ובמקום לפגוע בנשק נגד מטוסים, יפגעו באזרחים? ומה אם אחד המטוסים האמריקאיים יופל? האם תשגר ארה"ב את היחידות המיוחדות להצלת הטייסים שנפלו בשבי?

יזמת ארה"ב ל"אזור אסור בטיסה"

(המשך מעמוד 4)

לשחרר את ארצכם מהדיקטטור... אך הנשיא הבהיר, כי מה שסוחר את המזרח-התיכון הוא אורגני לאזור, ואם אנו נהפוך שחקן צבאי, אנו מסתכנים בנפילה למלכות הישנה, שהאמריקאים מנהלים את האירועים לתועלתם".

אך חוגים בעלי השפעה בארה"ב לוחצים על אובאמה לשגר כוחות, או לפחות את חיל האוויר. בין המדרבנים למלחמה ישנם מחרחרי המלחמה הרפובליקאים, המנסים להראות שאובאמה מהסס בענייני צבא. אך לצערנו נמנים עמם גם כמה חברי קונגרס המתנגדים למלחמות, ואשר מאמינים שהתערבות היא עניין הומניטארי.

אך עניינים הומניטאריים אינם מעצבים את מדיניות ארה"ב. מה עשה הממשל, כאשר ממשלת בגדד - אותה מחמשת, מממנת ומאמנת ארה"ב - הרגה לאחרונה 29 אזרחים עירקים, שהפגינו נגד השחיתות? ומדוע איפשר הממשל את ההתקפה הישראלית על עזה, שבמהלכה נהרגו 900, מהם 313 ילדים?

על סדר היום עומדים עניינים חשובים באמת לממשל: אינטרסים אסטרטגיים, המשך השליטה בנפט הלוזי, שבו כבר מושקעות חברות נפט אמריקאיות כמו שברון, והבטחת השליטה בצינורות הנפט.

ומעבר לנפט, הממשל מודאג, מה יהיה מעמדה של ארה"ב בלוב שלאחר הפלת הדיקטטור, בהתחשב בכך, שהתקוממות במזרח-התיכון ובאפריקה התרחשו במדינות, שארה"ב תמכה במשך שנים בשליטתן הדיקטטוריות. לכן יש מי שחושב, שהתערבות צבאית "נגד קדאפי", שתתחיל בכפיית אזור אסור בטיסה, תציג את ארה"ב באור אחר. אך זה שיקול מנותק מהמציאות, שכן רוב אזרחי לוב מעוניינים לשמור על עצמאותה ועל המהפכה הדמוקרטית שלהם.

אם ממשל אובאמה, הפנטגון, גורפי הרווחים וייתר חלקי הממסד האמריקאי ימשיכו להגדיר את המשך השליטה האמריקאית בארצות העשירות בנפט ובעלות המיקום האסטרטגי כ"אינטרס לאומי" - וואשינגטון תקלע לבידוד, למצב של אנטגוניזם, של יותר שנאה ושל טרור גואה.

התהליך הדמוקרטי-מהפכני, השוטף את צפון אפריקה ואת המזרח-התיכון כבר שינה את פני האזור. עמי האזור מצפים להפחתת המיליטריזציה של ארצותיהם. הגיע העת שארה"ב תכיר במציאות. אי-הכרזה על אזור אסור בטיסה תהיה הדבר הטוב ביותר שממשל אובאמה יכול לעשות בבואו לעצב מדיניות חדשה, בסימן של המאה ה-21 המתפרקת מנשק, גם במזרח התיכון, המצוי בתהליך חדש של דמוקרטיזציה.

פיליס בניס היא חוקרת אמריקאית, יועצת למוסדות האו"ם בנושאי המזרח-התיכון, ופעילה נגד הכיבוש הישראלי. המאמר, המובא בקיצורים אחרים, ראה אור באתר Znet ב-3.8.

זכות הבנייה וזכות השיבה

מאת יוסי סגול

פעמים רבות טענו גורמים בישראל, שמנהיגי הפלסטינים ומדינות ערב מעדיפים להשאיר את הפליטים בעוני ובמגורים לא ראויים, כדי להמשיך לטעת בלב הדור הבא את חזון השיבה. הרבה יותר קל לוותר על פחון עלוב למען בית שהיה שלך, מאשר לוותר על דירת פאר למען אותה מטרה. אותם גורמים תמיד התנפחו בגאווה, כאשר הם הציגו את המהגרים שהגיעו לישראל ותוך שנים ספורות עברו מהפחונים אל השיכונים, וזנחו את הקשרים אל ארצות הגלות למען מדינתם החדשה.

יש לא מעט הגיון בטענה זו. ההתקדמות של אותם מהגרים בשנים ההן נבעה גם מיכולתם להתנתק מהעבר למען העתיד. בקרב הערבים שגורשו במלחמת העצמאות ישנם כאלה שנקלטו בארצות אליהן הגיעו והשתלבו בהן, וישנם שנותרו במחנות פליטים. אולי יצליחו יום אחד לממש את זכותם הצודקת לשוב או להשיב לעצמם את רכושם. אבל בניתיים הם חיים במחנות הפליטים בסבל רב.

נוכח המציאות הזאת, היה ניתן לשער, שמובילי המדיניות הרשמית של מדינת ישראל ישמחו בהיודע להם, שהושלם התכנון הפלסטיני לבנייתם של עיר חדשה. זו עיר האמורה להיות מודרנית, מתקדמת וירוקה. הנהגה ישראלית חכמה הייתה מנסה לבנות את העיר יחד עם שכנינו, ולפתוח בכך דף של שיתוף פעולה. בייחוד לאחר שפורסם, כי הפלסטינים, במתינות רבה, מוכנים לשתף חברות ישראליות בתהליכי הבניה. דרישתם, שאותן חברות לא יהיו מעורבות בעזרה לכיבוש - מובנת לחלוטין.

אך דווקא מתינות זו מרגיזה את ממשלת נתניהו. אם הפלסטינים היו פוסלים על הסף את כל החברות הישראליות, היה ניתן לטעון נגדם, שהם נגד כל מה שישראלי. אך מה לעשות, שהם דווקא רק נגד הכיבוש.

גם כדי לחסום את האפשרות, של שיתוף פעולה פלסטיני-ישראלי בבנייתם של העיר החדשה - אישרה בשבוע שעבר הכנסת, בקריאה ראשונה, את הצעת החוק שתחרים את החברות הישראליות, שהסכימו לבנות את העיר החדשה, רק משום שהן התחייבו לא לבנות בהתנחלויות.

ומה צפוי לנו בהמשך? כבר לא נתפלא, אם בדומה לסגר על עזה, יוטלו איסורים על כניסת ציוד בניה לשטחי הכיבוש, כדי למנוע מהעיר לקום. ואם החלום של העיר הירוקה בכל זאת יוגשם, והפלסטינים יגנו על זכותם לבנות לעצמם, הרי ישראל הרשמית עלולה להשתמש בהכשר, שהיא עצמה נתנה לעצמה, כדי להפציץ את העיר החדשה בטונות של פצצות. ושוב ניווכח, כי הממסד הישראלי בעצם מעוניין, שהפליטים ימשיכו לגור במחנות, ואילו הוא ימשיך לזעוק נגד זכות השיבה.

מעוניין/נת לקבל הביתה את "זו הדרך"?

שלחו שם וכתובת אל: info@maki.org.il

המשלוח ללא תשלום.

תרומות לפקודת מק"י, ת"ד 26205, ת"א 61261,

יתקבלו בברכה.

הפגנות ופעולות בתמיכה בעו"סים

התארגנות בבת-ים נגד תעריפי המים

בבת-ים, כמו בערים נוספות ברחבי הארץ, מתארגנים התושבים כדי למחות נגד מחירי המים המופקעים. בשבוע שעבר נפגשו כתריסר ראשי ועדי בניינים ושכונות, כדי לקבוע דרכי פעולה נגד תאגיד המים העירוני.

נציגי התושבים מתכוונים לקיים הפגנה גדולה, כדי לעורר מאבק ציבורי בבת-ים. אחד מראשי המאבק, איציק טהורי, אמר למקומון "זמן חולון בת-ים", כי התאגיד מסרב להיפגש עם מארגני המחאה ולדון בבלימת ההתייקרות המהירה של תעריפי המים. לכן נקראים כל תושבי בת-ים להתגייס למערכה.

בבאר-שבע, הכריזה ההסתדרות בשבוע שעבר על סכסוך עבודה בתאגיד "מי שבע", תאגיד המים והביוב של עיריית באר-שבע. זאת, בעקבות סירוב הנהלת התאגיד לחתום על הסכם קיבוצי עם העובדים, שהצטרפו להסתדרות לפני כמה חודשים.

מק"י – סניף תל-אביב

ביום ג', 22 במרס, בשעה 19.30,
באולם הגדה השמאלית, אחד העם 70

שביתת העובדות הסוציאליות

והחברה הישראלית

דיון בהשתתפות פעילות במאבק וחוקרים

מק"י וחד"ש – ירושלים

ביום ד', 23 במרס, בשעה 19.30,
במועדון ברחוב כורש 14, כניסה ד',

הרצאה לימודית

הכלכלה הפוליטית של הפאשיזם

המרצה: ד"ר אפרים דויד

מכללת הגדה השמאלית

אחד העם 70, ת"א

קורס לימודי

המהפכות הסמויות מן העין

ביום ד', 16 במרס, בשעה 19.30
מהפכה ירוקה אדומה - ח"כ ד"ר דב חני

ביום ד', 23 במרס, בשעה 19.30
תקשורת מחוללת מהפכות – אהוד שם טוב

לפרטים נוספים: hagada.nihul@gmail.com
או בנייד: 6939829-052

העובדות והעובדים הסוציאליים השוכתים מפגינים באתרים שונים ברחבי הארץ בתביעה מהאוצר להיענות לתביעותיהם.

במקביל מתרחבות פעולות הסולידריות עם השביתה. לפי החלטת מרכז השלטון המקומי, ביום ג' השבוע מתארגנת השבתת סולידריות עם העו"סים, במהלכה יושבתו כל השירותים העירוניים, פרט למוסדות החינוך. שלמה בוחבוט, יו"ר המרכז הדגיש, כי השביתה מבטאת את היותם של העו"סים בלב השירות שהרשויות המקומיות מעניקות לתושבים. הרשויות המקומיות גם דורשות פיצוי מלא ממשרד האוצר בכל מקרה של הסכם שידרוש מהם להוסיף לשכר העובדים הסוציאליים, המועסקים בערירות.

ראמו ג'ריסי, יו"ר הוועד הארצי של הרשויות המקומיות הערביות וראש עיריית נצרת, שיגר ליו"ר איגוד העובדים הסוציאליים מכתב תמיכה בשביתה ובמאבק הצודק לשיפור תנאי השכר והעבודה של העו"סים.

עשרות ארגוני נשים, וביניהן – תנועת נשים דמוקרטיות בישראל (תנד"י), פנו בשבוע שעבר לשר האוצר, יובל שטייניץ, בדרישה להגיע בדחיפות להסכם בדבר שכר והגן עבור כלל העובדות והעובדים הסוציאליים, בהן גם אלה המועסקים בעמותות.

הקבוצה "גרילה תרבות" מתכננת הפגנת שירה וצליל בתמיכה במאבק העו"סים. המחאה תתקיים בעיר שדרות ב-15 במרס בשעה 19.00, בהשתתפות משוררים, מוסיקאים ופעילים חברתיים.

(עוד על שביתת העו"סים – ר' בעמודים 2, 3.)

מפגש הכנה להפגנת ה-1 במאי

בהמשך להפגנות ה-1 במאי ההמוניות, שנערכו בתל-אביב בשנים האחרונות, ועל רקע שביתת העו"סים והגל המהפכני באזור, יזמה קבוצת פעילים חברתיים פגישת תיאום והערכות לקראת הפגנת ה-1 במאי 2011. תחת הכותרת: כשמתעשרים עוד ועוד בעלי ההון, כשהשכר של כולנו נשחק, נצעד כולנו בהמונן ונצא למאבק – מציעים היוזמים לפעול להופעה משותפת של כל נפגעי המדיניות הכלכלית-חברתית, הגזענות והאפליה - נשים וגברים, יהודים וערבים, סטודנטים, תלמידים, עובדים, שכירים ומובטלים.

פעילות ופעילים, נציגי ארגונים, תנועות ומפלגות - מוזמנים לפגישת תיאום והכנה, שתתקיים ביום ה' השבוע בשעה 18.00 בבית הגדה השמאלית, אחד העם 70, ת"א.

מחוז ת"א-יפו של מק"י

אבל מרה על מותו של

תופיק טובי

מורה דרך, שהגן על עקרונות הסוציאליזם,
מנהיג ללא-לאות של המאבק המשותף היהודי-ערבי
לשלום צודק, לשוויון ולדמוקרטיה